

سرشناسه: شیروانی، شریف بن رضا، قرن ۱۳ق.
عنوان و نام پدیدآور: رساله مرغم الغلاة/ میرزا شریف بن رضا شیروانی؛
تحقیق و تصحیح: محمد مهدی دلیر، سمانه زارعی.
مشخصات نشر: قم: نشر معارف اهل بیت الطاهرين علیهم السلام، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری: ۱۸۰ص.
فروست: نشر معارف اهل بیت علیهم السلام؛ ۸۷.
شابک: ۰-۷۷-۵۶۶۳-۶۲۲-۹۷۸-۶۲۲-۵۶۶۳-۷۷-۰
فهرست نویسی: فیپا
موضوع: غلاة شیعه -- عقاید
Shi'ah extremists -- Doctrines
موضوع: غلاة شیعه -- دفاعیه ها و ردیه ها
Shi'ah extremists -- Controversial literature
شناسه افزوده: دلیر، محمد مهدی، ۱۳۷۲-، مصحح
شناسه افزوده: زارعی، سمانه، ۱۳۶۸-، مصحح
شناسه افزوده: نشر معارف اهل بیت الطاهرين علیهم السلام
شناسه افزوده: بنیاد بین المللی امامت
رده بندی کنگره: BP۲۴۱
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۵۳۸
شماره کتابشناسی ملی: ۹۵۲۶۷۷۱
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

بنیاد بین المللی امامت
Enayat International Foundation
مؤسسة الإمامة الدولية

رِسَالَةُ مُرْغَمِ الْخَلَاءِ

میرزا شریف بن رضا شیروانی
(زنده تا ۱۲۴۸ ق)

تحقیق و تصحیح

محمد مهدی دلیر، سمانه زارعی

بنیاد بین المللی امامت | ۱۴۰۳

رسالة مُرغم الغلاة

مؤلف: ميرزا شريف بن رضا شيروانى (زنده تا ۱۲۴۸ق)

ناشر: نشر معارف اهل بيت الطاهرين عليهم السلام

چاپ: اشراق

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۳ش

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

مراکز پخش:

قم، خيابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، پلاک ۱۱

تلفن: ۰۲۵-۳۷۸۴۲۴۴۳

قم، خيابان بسيج، نبش كوچه ۳۹

تلفن: ۰۲۵-۳۳۵۵۳۶۵۸

تمام حقوق محفوظ است.

فهرست مطالب

۹	مقدمه پژوهشکده
۱۱	کلام مصحح
۱۳	پیشگفتار
۱۳	مروری بر آرای غالیان و پیشینه نقدها بر آن
۱۷	شیروانی و آثار وی
۲۴	معرفی نسخ مرغم الغلاة و روش تصحیح
۲۵	نکته‌های شایان توجه
۲۶	تصاویر نسخ
۳۳	[دیباچه]

[مطلب اول: بیان و نقد دیدگاه غالیان در جنبه نورانیت

اهل بیت و اطلاق اوصاف الهی بر ایشان] ۳۵

۳۵	شبهه
۳۷	[نقد این دیدگاه غالیان در پنج وجه]
۳۷	[وجه اول: فقدان دلیل بر جواز]
۳۷	[وجه دوم: مخالفت با آیه و حدیث]
۴۷	[وجه سوم: مخالفت با اجماع]
۴۸	[وجه چهارم: مخالفت با سیره اصحاب ائمه <small>علیهم السلام</small> و عالمان دین]
۴۹	[وجه پنجم: بطلان ادله اقامه شده]
۵۰	[نقد خطبه بیان و خطبه طتنجیه]
۵۳	[دیگر ادله غالیان]
۵۴	[نقد تمسک به حدیث اول - قولوا فینا ما شئتم]

- ٥٥ [نقد تمسک به حدیث دوم - نحن صنایع ربنا]
- ٥٦ [نقد تمسک به حدیث سوم و چهارم]
- ٥٦ [نقد تمسک به الفاظ زیارات در انتساب صفات خبریه]
- ٥٨ [نقد تمسک به دعای رجبیه]
- ٦٢ [نقد علیت مادی اهل بیت علیهم السلام در آفرینش]
- ٦٣ [نقد قول به ارجاع ضمائر در قرآن به اهل بیت علیهم السلام]

[مطلب دوم: بیان و نقد دیدگاه غالیان در

مخیر بودن مخلوقات در قبول اوصاف در عالم ذر] ٦٥

- ٦٥ شبهه
- ٦٥ [نقد این دیدگاه در پنج وجه]
- ٦٥ [وجه اول: عدم استلزام ظلم]
- ٦٦ [وجه دوم: مخالفت با آیات قرآن کریم]
- ٦٧ [وجه سوم: تنافی با دعا برای تغییر احوال]
- ٦٨ [وجه چهارم: مخالفت با روایت امام باقر علیه السلام در کتاب کافی]
- ٧١ [وجه پنجم: مخالفت با روایت رسول خدا صلی الله علیه و آله در کتاب احتجاج]

[مطلب سوم: بیان و نقد دیدگاه غالیان در خلق افعال] ٧٣

- ٧٣ شبهه
- ٧٤ [نقد دیدگاه اشاعره و معتزله در خلق افعال]
- ٧٧ [شرح دلایل دیدگاه امامیه در شش وجه]
- ٧٧ [وجه اول: استلزام نفی تکالیف]
- ٧٧ [وجه دوم: تنافی با عدل الهی]
- ٧٧ [وجه سوم: تنافی با وجدان تفاوت بین افعال اختیاری و اضطراری]
- ٧٨ [وجه چهارم: تنافی با استحقاق مدح و ذم]
- ٧٨ [وجه پنجم: مخالفت با آیات]
- ٨٢ [وجه ششم: مخالفت با روایات]
- ٨٦ [خلق خیر و شر توسط خداوند و شبهه جبر]
- ٩٤ [شرح یکی از روایات موهم جبر]

**[مطلب چهارم: بیان و نقد دیدگاه غالیان در
باور به جسد هورقلیایی و انکار معاد جسمانی] ۹۹**

- ۹۹ شبهه
- ۱۰۰ [نقد این دیدگاه با اثبات معاد جسمانی و قالب مثالی]
- ۱۰۰ [اثبات معاد جسمانی]
- ۱۰۴ [اثبات قالب مثالی]
- ۱۰۹ [تتمه: نقد دیدگاه غالیان در ظهور امیرالمؤمنین علیه السلام در قالب‌ها و زمان‌های مختلف]

**[مطلب پنجم: بیان و نقد دیدگاه غالیان در
بردگی مخلوقات نسبت به امامان علیهم السلام] ۱۱۵**

- ۱۱۵ شبهه

**[مطلب ششم: بیان و نقد دیدگاه غالیان در
گستره و ماهیت علم امامان علیهم السلام] ۱۱۹**

- ۱۱۹ شبهه
- ۱۱۹ [تبیین علم امام با نظر به روایات و گفتار عالمان]
- ۱۲۴ [نقد پاره‌ای از روایات]
- ۱۴۰ [شواهدی دیگر در آیات و روایات بر محدودیت علم امام]

[مطلب هفتم: بیان و نقد برخی از آرای رجب بُرسی] ۱۴۳

- ۱۴۳ شبهه
- ۱۴۴ [حضور امیرالمؤمنین علیه السلام در امت‌های پیشین]
- ۱۴۶ [مخالفت بُرسی با اجماع عالمان شیعه]
- ۱۵۱ [تمایل بُرسی به سران تصوف]
- ۱۵۳ [پاره‌ای از احادیث در مذمت صوفیه]
- ۱۵۶ [علیت مادی اهل بیت علیهم السلام در آفرینش]
- ۱۵۷ [تطبیق واژه «رب» بر اهل بیت علیهم السلام]
- ۱۵۸ [لزوم رؤیت‌پذیری خدا برای عبادت او]
- ۱۵۹ [انکار شهادت امام حسین علیه السلام]
- ۱۶۱ [تفسیر رعد و برق به صدای امیرمؤمنان علیه السلام]

[مطلب هشتم: بیان و نقد برخی

از آرای شیخ احمد احسائی] ۱۶۳

۱۶۳	تنبيه:
۱۶۳	[تقسیم علم الهی به ذاتی و حادث]
۱۶۶	[باور به علل چهارگانه بودن اهل بیت <small>علیهم السلام</small> برای آفرینش]
۱۶۷	[باور به وحدت وجود]
۱۶۹	[تتمه لزوم پرهیز از غالیان و احکام فقهی ایشان]
۱۷۳	کتابنامه